

משבר כהזדמנות?

יום הזיכרון ה-25-לרצח יצחק רבין

ערכת פעילות

לכיתות ה-ו

משבר כהזדמנות! ?

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

ערכת הפעילות משבר כהזדמנות?!

מבוא

לפני 25 שנים, ב-4 בנובמבר 1995, י"ב בחשוון תשנ"ו, בकिכר מלכי ישראל בתל אביב (היום כיכר רבין) קם אדם, יהודי-ישראלי ורצח את ראש הממשלה יצחק רבין. הוא רצח אותו בגלל דעותיו. הוא לא הסכים עם פעולותיו כראש ממשלה להשגת השלום והחליט לעצור אותו מפעולותיו ולהרגו. החברה הישראלית הפכה להיות חברה מפולגת, משוסעת, עם מחנות יריבים שאינם מכבדים האחד את השני.

מטרות

1. התלמידים יחשפו לדמותו ופועלו של יצחק רבין.
2. התלמידים ידונו בכרזה שעוצבה לציון יום הזיכרון ליצחק רבין ובמשמעותה.
3. התלמידים יכירו בהזדמנויות הטמונות במשבר ובתנאים בהם ניתן להפוך משבר להזדמנות.

משבר כהזדמנות?

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذکری ال-25 لاغتیاال رئیس الحكومة
وووزير الدفاع اسحاق رابين

ערכת הפעילות משבר כהזדמנות?!?

בערכה זו מצויות מספר הצעות לפעילות

1. פעילות פתיחה
2. מדרש כרזה
3. ממשבר להזדמנות?! מסעה של חברה ומסעו של הפרט מחושך לאור
4. ממשבר להזדמנות?! אחריות פרטית וקולקטיבית

פעילות מס' 1 - פעילות פתיחה

פעילות מס' 2 - מדרש כרזה

פעילות מס' 3 - מסע

פעילות מס' 4 - אחריות

משבר כהזדמנות?

פעילות פתיחה

פתיחה

כעת אנחנו בשנת 2020, 25 שנים אחרי רצח יצחק רבין .

כיצד נראית היום החברה הישראלית?

➤ עד כמה המילים הבאות מאפיינות לדעתכם את

החברה הישראלית כיום – לפי תחושתכם והתרשמותכם:

(מ -1 עד 5):

מאפיינת מאוד 5 ----- 1 כלל לא מאפיינת

ערבות הדדית

כבוד לזולת

שוויון זכויות

תחושת ביטחון

רוגע ושלווה

על מה הסתמכתם בדירוג החברה הישראלית?

פעילות פתיחה - המשך

בנספח מצורפות תמונות וכותרות (ניתן להשתמש בכולן או בחלקן)

- שימו לב לתאריכי הכותרות
- עיינו בתמונות ובכותרות ודונו בסעיפים הבאים:
- ☐ חפשו עדויות לערבות הדדית ושפה משותפת בחברה הישראלית
- ☐ אתרו עדויות למאבקים ופירוד בחברה הישראלית.
(חילוניים, חרדים, ערבים, שמאל, ימין ועוד)
- ☐ האם מאז רצח יצחק רבין מצבה של החברה הישראלית השתפר?

מדרש כרזה

משבר כהזדמנות?

הביטו בכרזה המצורפת.

בכרזה אנו רואים מנהרה חשוכה וציפורים עפות לעבר פתח המנהרה.

מבחר שאלות לדיון

- אילו צבעים בולטים בכרזה? מה הם מייצגים?
- צבעה של היונה משתנה. ממה למה ומדוע?
- נסו לדמיין את המסע של היונה בתוך המנהרה – אלו חוויות היא חווה במסעה בתוך המנהרה?
- לאור השיח שערכתם קודם לכן - לו החברה הישראלית הייתה היונה במעופה - היכן הייתם ממקמים את החברה הישראלית היום במסעה מתוך המנהרה אל החוץ?
- האם עמוק בתוך המנהרה?
- האם קרוב לפתח?
- מחוצה לה?

הסבירו את עמדתכם

מדרש כרזה - המשך

משבר כהזדמנות?

הביטו בכרזה המצורפת.

בכרזה אנו רואים מנהרה חשוכה וציפורים עפות
לעבר פתח המנהרה.

➤ נסו כעת לדמיין במילים ו/או בציור – כיצד נראה
העולם מחוץ למנהרה – בהקשר לחברה
הישראלית :

מה יקרה כאשר הציפור (החברה הישראלית) תצא מן
החושך אל האור? כיצד היא תיראה?

פעילות מספר 3 - מסע

משבר כהזדמנות?

נביט שנית בכרזה ונזכר בשיח הקודם, עת שוחחנו
אודות החברה הישראלית במסעה מתוך המערה
החוצה אל האור...

לפני שנתעמק במסעה של החברה הישראלית ננסה
להתרכז במסעם של פרטים בודדים, מבוגרים או ילדים.

לעיתים בני אדם מרגישים כאילו הם בתוך מנהרה
לתקופה קצרה או ארוכה והאור רחוק מהם.

נסו לחשוב על מצבים או זמנים בהם בני אדם עלולים
להרגיש כמו בתוך מנהרה חשוכה.

- ☐ מה הייתם אומרים לדמות שחוה תחושה כזו?
- ☐ אלו מילות חיזוק ועידוד הייתם אומרים לה?
- ☐ אלו עצות טובות הייתם נותנים לה על מנת להתקדם
במסעה לעבר האור?

פעילות מספר 3 – הרחבה (בחירה)

משבר כהזדמנות?

במבט לאחור אל ההיסטוריה וגם היום,
אנו מוצאים זמנים קשים ומאתגרים לעם היהודי
ולחברה כולה. בזמנים אלה התחושה היא של משבר
וקושי והמאבק ממושך ולא קל. לוקח זמן עד שמתגלה
האור בקצה המנהרה....

המשך הרחבה (בחירה)

משבר כהזדמנות?

התייחסו לאירועים הבאים ונסו למצוא קשר ביניהם
לבין הכרזה

1. עם ישראל והעבדות במצרים – יציאת מצרים
וההליכה במדבר 40 שנה וההגעה לארץ ישראל
2. רצח ראש הממשלה יצחק רבין
3. תקופת הקורונה

ישנן דוגמאות נוספות והנכם מוזמנים לחשוב על
אירועים מאתגרים נוספים שחווה העם היהודי והחברה
הישראלית.

➤ מה היו האתגרים באירועים הללו וכיצד התמודדו
עימם ?

➤ מה סייע לאנשים במסע הקשה והמאתגר ?

➤ האם באירועים המוזכרים ובאירועים אחרים

שחשבתם עליהם אכן הצליחו להגיע אל האור ? מה

הם מצאו ביציאה מן המנהרה ?

➤ האם כשיצאו מן המנהרה תמו האתגרים או שחיכו

אתגרים נוספים ואחרים ?

➤ אלו מילים הייתם אומרים לאותם אלה שהולכים

במסע בתוך המנהרה ?

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
ووزير الدفاع اسحاق رابين

פעילות מספר 4 - אחריות

חישבו על החברה הישראלית היום

(לאור הדברים שעלו עד כה) ודונו:

- אלו פעולות לדעתכם חשוב שהחברה הישראלית תבצע על מנת לחוש שאנחנו באמת באור ולא בתוך המנהרה?
- האם נראה לכם שגם ילדים יכולים לסייע בשיפור מצבה של החברה הישראלית? כיצד?
- ככיתה - כיצד הייתם רוצים לפעול על מנת לקרב לבבות בחברה הישראלית ולגשר על פערים?

משבר כהזדמנות?

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

סיום בנימה אופטימית (לבחירה)

קטע השראה – ממחלוקת ופירוד לאיחוד לבבות –
האפשר?

עוד ניפגש | פתיחת דלת - פרק 10 - פרק הסיום!
באדיבות קומא סטודיוס וכאן 11

(הקטע הרלוונטי הוא מדקה 9:15 עד דקה 20:30)

- האם אתם מוצאים קשר בין הכרזה לבין הסרטון?
מהו?
- כיצד סרטון זה מתקשר לכותרת הכרזה - "משבר
כהזדמנות?!"
- מדוע לדעתכם מופיע סימן שאלה בצמידות
למילים אלו?

משבר כהזדמנות?

נספח

קטע מס' 1 ; 04.09.2020

זו דעתי: משה פרץ (ערוץ 12 אולפן שישי)

מההתחלה עד דקה 1.00 או מההתחלה עד דקה 1.32

קטע מס' 2 ; 03.09.2020

<https://www.ynet.co.il/activism/article/Sk9haZCXD#autoplay>

"עוטפות באהבה" את מי שצריך עזרה

"זה הרבה יותר מלתת סל מזון. זה לתת תחושה שאכפת מהן, שרואים אותן, שרוצים לשמח אותן". עמותת "עוטפות באהבה" היא עמותת נשים הפועלות בהתנדבות מלאה למען משפחות במצוקה, קשישים וניצולי שואה. לקראת מבצע איסוף מזון וחלוקה לקראת החגים הן זקוקות לעזרתכם בתרומות

קטע מס' 3

<https://www.ynet.co.il/activism/article/Hkwpa11ZMD>

12.08.20

**המחשב שלך יכול לשנות את עולמו של מישהו
יש לכם בבית מחשב תקין שלא בשימוש? הוא יכול לשנות עולם לילדים
שזקוקים לו.**

במסגרת הפרויקט אזרחים תורמים את המחשב או הטאבלט שלהם שלא
בשימוש, מתנדבים מהקהילה יעסקו בשינוע המחשב, ומתנדבים אחרים
יתקנו את הדרוש תיקון וידריכו את מי שצריך הדרכה. המחשבים מועברים
לילדים, לקשישים ולכל מי שזקוק בקהילה.

קטע מס' 4; 08.08.2020

לעצור על סף תהום

| מאת: ד"ר שוקי פרידמן

<https://www.idi.org.il/articles/32191>

לסולידריות החברתית ולאחריות האישית של כלל האזרחים יש חשיבות רבה עוד יותר מאשר במדינות "רגילות". היא תנאי להמשך הקיום שלנו כאן. למרבה הצער, הקולות הבוקעים מהרחובות מנבאים לעת עתה את ההפך. החוכמה המשותפת שלנו צריכה לעצור אותנו לפני התהום.

החוטאים הקושרים את החברה הישראלית דקים ורופפים. הם מתכרסמים מיום ליום. קשה לנבא את הרגע בו ייפרמו חלילה. כשזה יקרה יהיה קשה לחזור לאחור. החוכמה המשותפת שלנו צריכה לעצור אותנו לפני התהום.

קטע מס' 5 ; 09.4.2020

דווקא עכשיו, סולידריות חברתית

<https://www.idi.org.il/articles/31272>

| מאת: ד"ר אסף מלחי, ד"ר לי כהנר

הנסיקה בתחלואה מחייבת חשבון נפש בהנהגה וברחוב החרדי, אך לא פחות מכך גם בציבור הכללי לאור העליהם החריף והתוקפני. משבר הקורונה מזמן לנו אפשרות לחזק גשרים חברתיים ותרבותיים עם קבוצות חרדיות מתונות, השואפות להשתלב בחברה הישראלית.

קטע מס' 6 ; 09.10.2019

<https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5594812,00.html> |

בין ריבוי תרבויות לרב-תרבותיות

החברה הישראלית במצבה הנוכחי מאופיינת בקיטוב, בשסעים ובאי-יציבות חברתית, כדי לחזק את הסדקים בחברה עלינו לתת ביטוי לכל אחד מהקבוצות המרכיבות אותה ולפעול יחד למען טוב משותף. רק כך נוכל להימנע מכאוס חברתי שאנחנו בפתחו.

קטע מס' 7 ; 26.5.2019

<https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5419091,00.html> |

"להוציא מהמוסדות, להוציא מבית ההורים – ולשלב בחברה"
 עמותת "כוונים", שנוסדה על-ידי שני בוגרים של בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית, גידי צור ואיילת שופטי, מכשירה צעירים עם צרכים מיוחדים להשתלבות בחברה. מה שהחל לפני כ-15 שנה כחלום, הפך כיום לעמותה שמונה 250 חניכים בגילאי 10-40, עם צרכים מיוחדים שונים, שהם בעלי פוטנציאל להשתלבות בקהילה. "חשבנו להקים מסגרת שמבוססת על לימודים, עבודה קהילתית וחיי שיתוף יומיומיים בקומונה עם בני אותו הגיל", מסבירים צור ושופטי, "ולחבר את הבוגרים למקומות שבהם הם יוכלו להפוך ממקבלי שירות בקהילה, לנותני שירות לאוכלוסיות אחרות"

קטע מס' 8; 23.04.2018

<https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5238230,00.html> |

לכבד את האחר והשונה" ו"קירוב לבבות" נותרים כציטוטים נבובים כאשר הם רק נאמרים מעל פני הבמות.

ברור לנו שכל מה שקורה ביום העצמאות ובאירועים רבים נוספים שמטרתם לשדר אחדות, הוא בסופו של דבר "אחיזת עיניים". סמלים, כנסים וטקסים שמסייעים לאמנזיה הלאומית, אינם מחליפים יחסים. דקה לאחר תמונת השלמות הלאומית חוזרים למציאות האלימה והמבוקעת, לשנאה ולעוינות שיש כאן. המורכבות שיש בחברה הישראלית מחייבת אותנו לבנות מערכות יחסים באופן מעמיק, ארוך טווח ויסודי.

המחויבות וההכרח של כולנו, בכל רגע נתון ובכל מקום אפשרי לפעול כדי לייצר את הדיאלוג המגשר בפועל ולא בסיסמא. לבנות את החיים המשותפים ברמה היום יומית כמשימה החשובה ביותר שלנו כאן כיום.... אם לא נפעל בכל המישורים, בכל רגע אפשרי, ליצור את הדיאלוג המגשר ולבנות את החיים המשותפים בפועל, ונשלה את עצמנו שאין צורך להשקיע את מה שבאמת נדרש כדי שיהיו כאן יחסים, אנחנו נמשיך במסלול הסלמה שרק יעמיק את פצעי וחוליי החברה הישראלית. אין קיצורי דרך.

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكري ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين

קטע מס' 9; 26.11.2017

<https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5047112,00.html#autoplay> |

"אף קשיש בישראל לא יישאר עני"

שרגא ברוש, יו"ר הפורום הכלכלי חברתי הציג הבוקר (א') במסיבת עיתונאים מיוחדת, תכנית בה המעסיקים מתגייסים למען הקשישים. "מדי שנה יעבירו המעסיקים 1.5 מיליארד שקל לביטוח הלאומי על מנת שאף קשיש לא יישאר עני בישראל"

יו"ר התאחדות הסטודנטים הארצית, רם שפע, אמר כי "כמייצגי הדור הצעיר, אנחנו בוחרים להתבונן בעיניים של סבא וסבתא שלנו, אלה שעשו הכול עבורנו ועבור המדינה, ולעשות הכול בכדי שיזדקנו פה בכבוד. אני מזמין וקורא לעוד סטודנטים וסטודנטיות, למשרדי הממשלה ולכל מי שבידו לתרום, להצטרף למאבק. זה המעט שאנחנו יכולים לעשות".

קטע מס' 10; 1954-1961

יום הזיכרון ה-25 לרצח ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין,
י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995 | الذكرى ال-25 لاغتيال رئيس الحكومة
وزير الدفاع اسحاق رابين